УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ

Всеукраїнська наукова конференція

«ТРЕТІ ЧЕРНІГІВСЬКІ ІСТОРИЧНІ ЧИТАННЯ»

12 листопада 2026 року
м. Чернігів

присвячена 50-річчю науково-педагогічної діяльності професора Олександра Коваленка

ПРОГРАМА

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ»
ІМЕНІ Т. Г. ШЕВЧЕНКА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ІСТОРІЇ ТА СОЦІОГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН
ІМЕНІ О.М. ЛАЗАРЕВСЬКОГО
КАФЕДРА ІСТОРІЇ УКРАЇНИ, АРХЕОЛОГІЇ ТА КРАЄЗНАВСТВА
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР ІСТОРИКО-КРАЄЗНАВЧИХ СТУДІЙ
ІМЕНІ П.К. ФЕДОРЕНКА

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСНА ОРГАНІЗАЦІЯ
НАЦІОНАЛЬНОЇ СПІЛКИ КРАЄЗНАВЦІВ УКРАЇНИ

ПРОГРАМА

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ТРЕТІ ЧЕРНІГІВСЬКІ ІСТОРИЧНІ ЧИТАННЯ»,
ПРИСВЯЧЕНОЇ 50-РІЧЧЮ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ПРОФЕСОРА ОЛЕКСАНДРА КОВАЛЕНКА

РЕГЛАМЕНТ КОНФЕРЕНЦІЇ

12 листопада 2026 р.

9-30 – реєстрація учасників конференції у навчальному корпусі Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка (вул. Гетьмана Полуботка, 53, кімн. 223).

10-00 – початок роботи конференції у залі засідань вченої ради Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка (вул. Гетьмана Полуботка, 53, кімн. 223).

11-30 – кава-брейк

12-00 – продовження роботи конференції

15-00 – обідня перерва

16-30 – продовження роботи конференції

18-30 – підбиття підсумків конференції

Вступне слово і привітання – до 5 хв.

Наукові доповіді та повідомлення – до 15 хв.

Для учасників, які долучатимуться до роботи круглого столу дистанційно, передбачено можливість участі в режимі відеоконференції на платформі Zoom.

Покликання для онлайн-підключення:

https://us05web.zoom.us/j/4715894038?pwd=dHNvZIdXUlZTN0dTdTdJWHNLeTRkZz09

Ідентифікатор конференції: 471 589 4038

Код доступу: MxL6Ut

Для дистанційної участі в круглому столі відскануйте QR-код.

УРОЧИСТЕ ВІДКРИТТЯ

Модератор

Католик Андрій Віталійович, кандидат історичних наук, доцент, директор Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Вітальне слово	**Шеремет Олег Семенович,** доктор юридичних наук, професор, ректор Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка
Вітальне слово	**Алфьоров Олександр Анатолійович,** кандидат історичних наук, Голова Українського інституту національної пам'яті
Вітальне слово	**Ващенко Іван Олександрович,** заступник голови Чернігівської обласної військової адміністрації
Вітальне слово	**Реєнт Олександр Петрович,** доктор історичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії наук України, завідувач відділу історії України XIX – початку XX ст. Інституту історії України НАН України, голова Національної спілки краєзнавців України
Вітальне слово	**Самойленко Олександр Григорович,** кандидат історичних наук, доцент, в.о. ректора Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя
Вітальне слово	**Реброва Наталія Борисівна,** кандидат історичних наук, генеральний директор Національного архітектурно-історичного заповідника «Чернігів стародавній»
Вітальне слово	**Блакитний Максим Михайлович,** кандидат історичних наук, директор Чернігівського обласного історичного музею імені В.В. Тарновського
Вітальне слово	**Шевчук Олександр Іванович,** начальник управління культури та туризму Чернігівської міської ради

Підписання Меморандуму

між Українським інститутом національної пам'яті

та Національним університетом «Чернігівський колегіум»

імені Т.Г. Шевченка

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

1. **Алфьоров Олександр Анатолійович,** кандидат історичних наук, Голова Українського інституту національної пам'яті

Заморські території Чернігівського князівства у X–XII ст.

2. **Дорохіна Тамара Федорівна,** кандидат історичних наук, доцент, професор кафедри історії України, археології та краєзнавства Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка; **Трикашний Ярослав Юрійович,** доктор філософії у галузі історії, докторант кафедри історії України, археології та краєзнавства Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Олександр Борисович Коваленко:
життя та науково-педагогічна діяльність

3. **Дятлов Володимир Олександрович,** доктор історичних наук, професор кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Концепт і метафора «старовини» в європейській історичній культурі

4. **Ричка Володимир Михайлович,** доктор історичних наук, професор, провідний науковий співробітник Інституту історії України НАН України

Тмуторакань і чернігівська династія в історії та пам'яті

5. **Русіна Олена Володимирівна,** кандидат історичних наук, провідний науковий співробітник Інституту історії України НАН України

Монастирські маєтності на Сіверщині у XVI – на початку XVII ст.

6. **Пиріг Руслан Якович,** доктор історичних наук, професор, головний науковий співробітник Інституту історії України НАН України

Павло Скоропадський і Федір Лизогуб:
до історії взаємин гетьмана і голови уряду Української Держави

7. **Бурім Дмитро Васильович,** кандидат історичних наук, старший науковий співробітник, учений секретар Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України

Листи професора Макса Фасмера та професора Ганса Коха до дружини
Дмитра Дорошенка Наталії Дорошенко у фондах Архіву-музею
ім. Дмитра Антоновича Української вільної академії наук у США

8. **Посохов Сергій Іванович,** доктор історичних наук, професор, в.о. завідувача кафедри історіографії, пам'яткознавства та археології Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Історії про харківських істориків: підсумки та перспективи досліджень

9. **Маврін Олександр Олександрович,** доктор історичних наук, старший науковий співробітник, в.о. завідувача відділу зарубіжних джерел з історії України Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України

Археографічна діяльність Чернігівського сектора польової археографії Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України у 1990-х рр.

10. **Томазов Валерій В'ячеславович,** доктор історичних наук, професор, заступник директора Інституту історії України НАН України, завідувач сектору генеалогічних та геральдичних досліджень

Вадим Модзалевський та його доробок у світлі наукових праць Олександра Коваленка

11. **Лисенко Олександр Євгенович,** доктор історичних наук, професор, член-кореспондент НАН України, завідувач відділу воєнно-історичних досліджень Інституту історії України НАН України

Війна Росії проти України: дефініції, попередні оцінки і характеристики

12. **Ясь Олексій Васильович,** доктор історичних наук, член-кореспондент НАН України, провідний науковий співробітник Інституту історії України Національної академії наук України

Неоромантичні ідеї в історичних студіях Олександра Оглоблина

13. **Супронюк Оксана Костянтинівна,** кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник Інституту книгознавства Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського

Чернігівщина крізь заборонену пам'ять: сторінки збірника «За державність»

ПРЕЗЕНТАЦІЇ НАУКОВИХ ВИДАНЬ

Представлення нових видань
Українського інституту національної пам'яті

Слобожаніна Наталія Петрівна, заступник начальника Управління популяризаційної роботи та меморіальних заходів Українського інституту національної пам'яті

Презентація альбому-монографії
«Спас Чернігівський: у координатах Русі»

Реброва Наталія Борисівна, кандидат історичних наук, генеральний директор Національного архітектурно-історичного заповідника «Чернігів стародавній»;
Непотенко Інна Василівна, кандидат історичних наук, заступник генерального директора Національного архітектурно-історичного заповідника «Чернігів стародавній»

Презентація збірника документів
«Місто Батурин і Батуринська сотня в матеріалах Генерального опису Лівобережної України 1765–1769 років». Книга ІІ. Київ: Кліо, 2026.

Кербут Тетяна Володимирівна, генеральний директор Національного історико-культурного заповідника «Гетьманська столиця»

Презентація монографії
«Громадсько-політична та наукова діяльність
І. П. Білоконського (1855–1931)»

Панченко Валентин Іванович, кандидат історичних наук, проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченко

Презентація монографії
«Планування стольного граду Чернігова»

Ситий Юрій Миколайович, старший науковий співробітник Національного історико-культурного заповідника «Гетьманська столиця»

Науковий доробок професора Олександра Коваленка та його внесок у розвиток історичних досліджень

14. **Гринь Олена Володимирівна,** кандидат історичних наук, завідувач кафедри історії України, археології та краєзнавства Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка;
Петреченко Ірина Євгеніївна, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України, археології та краєзнавства Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Наукова школа професора Олександра Коваленка та її внесок у дослідження історії Північного Лівобережжя

15. **Тарасенко Олександр Федорович,** кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

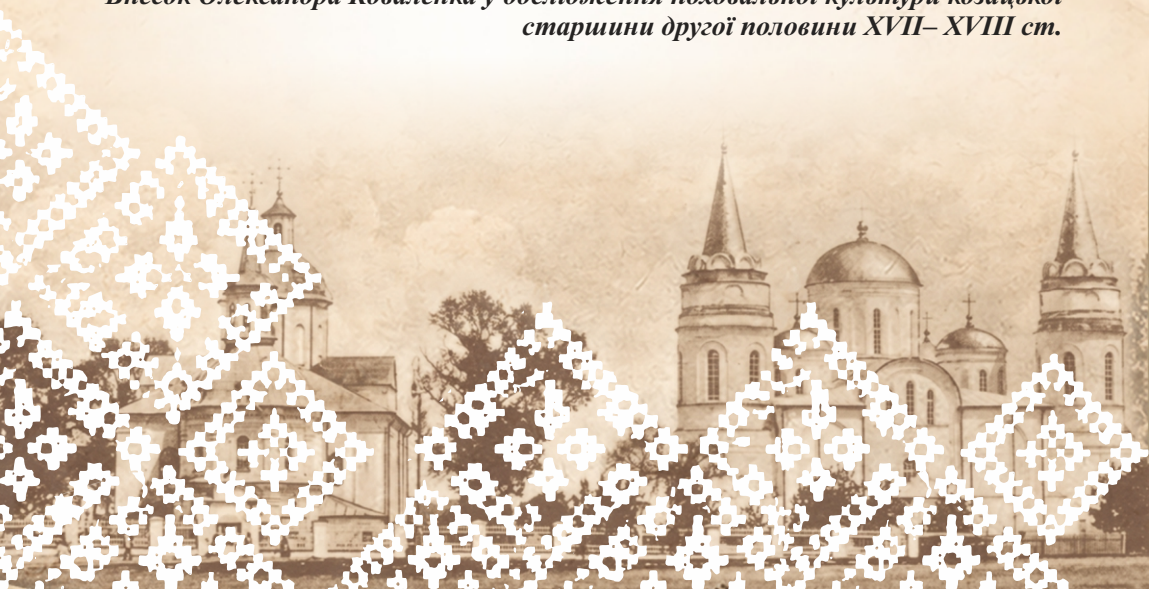
Внесок проф. О.Б. Коваленка у вивчення церковної історії

16. **Веремейчик Олена Михайлівна,** кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України, археології та краєзнавства Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

О.Б. Коваленко та Любецька археологічна експедиція Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

17. **Попружна Алла Василівна,** кандидат історичних наук, доцент кафедри гуманітарних дисциплін гуманітарного факультету Пенітенціарної академії України

Внесок Олександра Коваленка у дослідження поховальної культури козацької старшини другої половини XVII– XVIII ст.

18. **Каганова Ірина Яківна,** завідувач відділу краєзнавства Чернігівської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Софії та Олександра Русових

Більше ніж читач: внесок професора Олександра Коваленка у розвиток обласної наукової книгозбірні

19. **Курданов Андрій Леонідович,** науковий співробітник філії «Садиба родини Лизогубів» Чернігівського обласного історичного музею імені В.В. Тарновського

Седнів у науковому доробку Олександра Коваленка

20. **Коваленко Ольга Олександрівна,** кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Енциклопедичні статті у науковому доробку О.Б. Коваленка

21. **Потапенко Олена Михайлівна,** директор Комунального закладу «Чернігівський обласний пошуковий науково-редакційний центр» Чернігівської обласної ради;

Ілляшенко Ельвіра Михайлівна, заступник директора Комунального закладу «Чернігівський обласний пошуковий науково-редакційний центр» Чернігівської обласної ради, завідувач відділу по підготовці енциклопедичного видання «Звід пам'яток історії та культури України»

Олександр Коваленко як автор, упорядник та редактор багатотомних енциклопедичних та науково-документальних видань

Археологія та історико-культурна спадщина Чернігово-Сіверщини

22. **Халімон Наталія Миколаївна,** кандидат педагогічних наук, голова Куликівського краєзнавчого осередку Чернігівської обласної організації Національної спілки краєзнавців України, секретар Куликівської селищної ради

Археологічні дослідження Ковчинського городища кінця XI – середини XIII ст.

23. **Новик Тетяна Григорівна**, старший науковий співробітник Національного архітектурно-історичного заповідника «Чернігів стародавній»;
Солобай Павло Володимирович, реставратор Національного архітектурно-історичного заповідника «Чернігів стародавній»;
Руденок Володимир Якович, археолог та краєзнавець

Троїцько-Іллінський археологічний комплекс: особливості досліджень

24. **Кондратьєв Ігор Вікторович,** доктор історичних наук, професор кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Литовсько-польська доба у творчості Митрофана Александровича (за матеріалами праці «Остерський повіт. Історичний опис»)

25. **Ясновська Людмила Василівна,** кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України, археології та краєзнавства Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Чернігівська археологічна школа: витоки та становлення

26. **Ігнатенко Ігор Михайлович,** голова громадської організації «Спілка захисту культурної спадщини», науковий співробітник-консультант ДЦ НДЦ «Охорона археологічної спадщини України» Інституту археології НАН України, аспірант кафедри історії України, археології та краєзнавства Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Артилерійські та інженерний двори Чернігівської фортеці XVII–XVIII ст.

Чернігово-Сіверщина та Україна ранньомодерної та модерної доби: суспільство, влада, культура

27. **Доманова Ганна Сергіївна,** кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин, заступник директора з навчальної роботи Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Магдебурзьке право у місті Каневі: царська грамота 1665 р.

28. **Адруг Анатолій Кіндратович,** кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри мистецьких дисциплін Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

«Перлу многоцінному» К. Ставровецького-Транквіліона – 380 років

29. **Саєнко Наталія Анатоліївна,** кандидат історичних наук, учений секретар Національного історико-культурного заповідника «Гетьманська столиця»

Дзвіниця Батуринського Миколо-Крупицького монастиря: до історії пам'ятки

30. **Павленко Сергій Олегович,** шеф-редактор наукового історичного журналу «Сіверянський літопис»

Мазепа – герой України та Росії? Між джерелом та інтерпретацією: критичні нотатки до нового видання книги Тетяни Таїрової-Яковлєвої

31. **Морозов Олександр Сергійович,** директор наукової бібліотеки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, науковий співробітник Ніжинського краєзнавчого музею імені Івана Спаського

Формування міського самоврядування на Північному Лівобережжі на початку XVII ст.: ніжинський війт Щасний Вишель

32. **Шуміло Світлана Михайлівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка, доцент кафедри української мови та перекладу (L-Lin/21 – Слов'янські студії), науковий співробітник (Università per stranieri di Siena, Італія)

Мовно-стильові особливості та риторика епістолярію прп. Паїсія Величковського до кошового отамана Петра Калнишевського

33. **Морозова Анна Валеріївна**, кандидат історичних наук, начальник відділу використання інформації документів Державного архіву Чернігівської області

Духівниця Семена Юхимовича Лизогуба 1732 р. – нове джерело з історії Гетьманщини

34. **Токарєв Сергій Анатолійович,** кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України, археології та краєзнавства Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Рід Кулішів у складі козацької старшини Ніжинського полку та дворянської спільноти Північного Лівобережжя України XVIII – першої половини XIX ст.

35. **Гончар Ольга Трохимівна,** кандидат історичних наук, старший науковий співробітник Інституту історії України НАН України

«Свій серед чужих, чужий серед своїх»: П. Куліш в інтелектуальному середовищі Російської імперії 1850–1880-х рр.

36. **Ребенок Валентин Володимирович,** кандидат історичних наук, старший науковий співробітник Національного архітектурно-історичного заповідника «Чернігів стародавній»

Польськомовні копії XIX ст. листів архієпископа Лазаря Барановича: походження, місцезнаходження, особливості та джерелознавчий потенціал

37. **Шара Любов Миколаївна,** кандидат історичних наук, доцент, завідувач кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Діяльність міських гласних як приклад служіння громаді Чернігова у другій половині XIX – на початку XX ст.

38. **Католик Андрій Віталійович,** кандидат історичних наук, доцент кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін, директор Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Участь земської медичної інтелігенції в реформуванні «народного здравия» на Чернігівщині

39. **Линюк Людмила Петрівна,** учений секретар Чернігівського обласного історичного музею імені В.В. Тарновського

Історія Музею Чернігівської вченої архівної комісії

40. **Ладисєв Валерій Айварович,** аспірант кафедри історії України, археології та краєзнавства Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Театральні афіші як джерело вивчення театрального життя Чернігова кінця XIX – початку XX ст.

Чернігівщина й Україна у XX – на початку XXI ст.: суспільно-політичні процеси, війни та історична пам'ять

41. **Мартиненко Володимир Васильович,** кандидат історичних наук, доцент, декан факультету філології, історії та політико-юридичних наук Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Українсько-білоруські територіальні протиріччя щодо Чернігівщини та Полісся (1918 р.)

42. **Бутко Сергій Володимирович,** головний спеціаліст Другого міжрегіонального територіального відділу Управління забезпечення реалізації політики національної пам'яті в регіонах та підвідомчих установах Українського інституту національної пам'яті

Бій під Крутами в національній пам'яті

43. **Шуміло Віталій Вікторович,** кандидат історичних наук, учений секретар Науково-дослідного центру вивчення історії релігії та Церкви імені Лазаря Барановича Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка, відповідальний секретар та науковий редактор журналу «Сіверянський літопис», головний редактор наукового альманаху «Чернігівські Афіни»

Звільнення Чернігова від більшовиків восени 1919 р. за спогадами штабс-капітана Володимира Кравченка

44. **Кужельна Олена Валеріївна,** краєзнавець, член Національної спілки краєзнавців України

«Танці Петра Великого»: до питання про боротьбу з повстанським рухом на Чернігівщині у першій половині 1920-х рр.

45. **Дмитренко Наталія Михайлівна,** кандидат історичних наук, заступник директора з наукової роботи Ніжинського краєзнавчого музею імені Івана Спаського

Перманентне «переформатування» мережі місцевих музеїв Північного Лівобережжя: причини й наслідки (1920–1930 рр.)

46. **Зозуля Сергій Юрійович,** завідувач відділу Музей історії м. Ніжина Ніжинського краєзнавчого музею імені Івана Спаського

Типологізація джерел до вивчення історіографічного процесу на теренах Ніжина у 20-х рр. XX ст.

47. **Семешин Едуард Володимирович,** магістр історії, незалежний дослідник, м. Ромни

Політичні репресії сталінської доби на Чернігівщині

48. **Еткіна Ірина Ігорівна,** кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Документи політвідділів МТС – джерело вивчення трагедії Голодомору 1932–1933 рр.

49. **Калита Дмитро Анатолійович,** аспірант кафедри історії України, археології та краєзнавства Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Повоєнне відновлення музеїв Чернігівщини: між збереженою спадщиною та ідеологічними вимогами (1943–1949)

50.**Рахно Олександр Якович,** кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України, археології та краєзнавства Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Перший декан відновленого історичного факультету Чернігівського педінституту В.К. Молочко: віхи життя та громадської діяльності

51. **Луговська Тетяна Сергіївна,** завідувач філії «Садиба родини Лизогубів» Чернігівського обласного історичного музею імені В.В. Тарновського

Відродження та діяльність «Садиби родини Лизогубів»

52. **Блакитний Максим Михайлович,** кандидат історичних наук, директор Чернігівського обласного історичного музею імені В.В. Тарновського

Досвід евакуації музейних цінностей Чернігівського обласного історичного музею імені В.В. Тарновського під час німецько-радянської та російсько-української воєн

53. **Щербина Світлана Вікторівна,** кандидат історичних наук, доцент, професор кафедри гуманітарних дисциплін Пенітенціарної академії України

Колективна пам'ять і травматичний досвід війни: усноісторичні свідчення мешканців Чернігівщини

54. **Голець Віталій Віталійович,** кандидат історичних наук, доцент, директор Північноукраїнського інституту імені Героїв Крут Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад „Міжрегіональна Академія управління персоналом“»

До історії села Липове

55. **Муравейник Дарина Максимівна,** студентка магістратури Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Краєзнавча спадщина Володимира Сапона

56. **Острянко Андрій Миколайович,** кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України, археології та краєзнавства Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Історичне джерелознавство в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку

57. **Стрілюк Олена Борисівна,** кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин, заступник директора з наукової роботи Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка;
Павленко Людмила Анатоліївна, кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Історія гендерної рівності в університетській освіті: досвід реалізації проєкту GEEUHOMA в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

58. **Кеда Марина Костянтинівна,** кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка, стипендіат програми ім. Жана Моне Європейського університету (EUI), м. Флоренція, Італія

Культурні практики вимушених мігрантів Чернігівщини у країнах Європейського Союзу

59. **Дробязко Наталія Василівна,** науковий співробітник Національного історико-культурного заповідника «Гетьманська столиця»

До історії самоврядування у Батурині у другій половині XX – початку XXI ст.

Історична та педагогічна освіта: традиції, методологія і сучасні виклики

60. **Ципляк Наталія Олегівна,** кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин, заступник директора з питань молодіжної політики та іміджевої діяльності Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Чернігівська духовна семінарія в контексті освітніх трансформацій XVIII–XX ст.

61. **Самойленко Олена Володимирівна,** кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки, початкової освіти, психології та менеджменту Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Самойленко Олександр Григорович, кандидат історичних наук, доцент, в.о.ректора Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Ніжинський державний педагогічний інститут імені М.В.Гоголя в системі педагогічної освіти УРСР у 1950–1980-х рр.: пошук моделі та формування візії

62. **Носовець Наталія Михайлівна,** кандидат педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Педагогічна майстерність викладача в умовах цифрової трансформації освіти та розвитку штучного інтелекту

63. **Соломаха Ірина Григорівна,** кандидат філософських наук, доцент, професор кафедри права, філософії та політології Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Сучасні вектори взаємодії університету та органів місцевого самоврядування

64. **Янченко Тамара Василівна,** доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Методологічні підходи до дослідження персоналій української педагогіки

65. **Тимошко Ганна Миколаївна,** доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Ідентифікація людиноцентризму у процесі викладання соціогуманітарних дисциплін

66. **Третяк Олена Станіславівна,** доктор педагогічних наук, професор кафедри історії України, археології та краєзнавства Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка;
Чебоненко Станіслав Олегович, кандидат педагогічних наук, доцент, заступник директора Навчально-наукового інституту менеджменту та психології Державного закладу вищої освіти «Університет менеджменту освіти» Національної академії педагогічних наук України

Психологічні фактори успішності навчання студентів в умовах сучасних освітніх трансформацій

67. **Щербина Наталія Олексіївна,** кандидат історичних наук, доцент кафедри педагогіки та професійної етики гуманітарного факультету Пенітенціарної академії України

Трансформація розуміння духовних цінностей у сучасній пенітенціарній педагогіці: суб'єктний підхід

68. **Юда Лариса Анатоліївна,** кандидат педагогічних наук, доцент кафедри історії України, археології та краєзнавства Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Культурно-виховні традиції Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського як чинник формування національно свідомої та ціннісно орієнтованої особистості фахівця

Український інститут національної пам'яті

Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка

ННІ історії та соціогуманітарних дисциплін
імені О. М. Лазаревського

Національна спілка
краєзнавців України